

دزدان دریایی و نقدی بر خبر نویسی در مقابله ارتش جمهوری اسلامی ایران با آنان

مقدمه

است. ماهنامه روابط عمومی، ضمن تشکر از استاد سعید محمد جعفری، برای انتشار مطالعات موردی اساتید و کارشناسان در حوزه ی روابط عمومی اعلام آمادگی می نماید. قبل از مطالعه مقاله، مروری داریم بر اخبار منتشر شده در این راستا در رسانه ها و سایت های خبری تا ۲۰ فروردین ۹۱

شنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۰

نیروی دریایی ارتش ایران، نفتکش اماراتی را از چنگ دزدان دریایی نجات دادند، ایرنا

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی نیروی دریایی ارتش ایران یک فروند نفتکش اماراتی را از چنگ دزدان دریایی نجات دادند. به گزارش روز شنبه ایرنا به نقل از روابط عمومی نیروی دریایی ارتش، این نفتکش اماراتی با ملیت و پرچم این کشور حامل نفت خام از کشور بحرین به مقصد دریای سرخ بود که

پدیده ی دزدان دریایی در یکی دو سال گذشته وقایعی را رقم زده است که چگونگی مقابله با آنها، دریاها را به صحنه ی قدرت نمایی و توانمندی کشورها تبدیل کرده است و از اوایل سال ۱۳۹۰ جمهوری اسلامی ایران نیز در این میدان اقتدار حضور مؤثر خود را به نمایش گذاشته است.

استاد سعید محمد جعفری در مقاله ای تحلیلی، بر نحوه اطلاع رسانی و خبر نویسی این رویداد در رسانه های کشورمان نقدی دارد که در زیر می خوانید.

محمدی جعفری در نحوه ی اطلاع رسانی خبر مربوط به انفجار پادگان و شهادت سردار نیز نقدی داشت که در شماره ماهنامه روابط عمومی درج شده است. این نقد ها به عنوان مطالعات موردی از جایگاه آموزشی ویژه ای برخوردار

مورد هجوم دو فروند قایق دزدان دریایی قرار گرفت. بنا بر اعلام چهاردهمین ناوگروه اعزامی ایران، ناو «جمهوری اسلامی ایران شهید نقدی» پس از دریافت پیام درخواست کمک از جانب نفتکش اماراتی بدون اتلاف وقت و با حداکثر سرعت وارد عمل شده و به سمت نفتکش اماراتی عزیمت کرد. به دنبال واکنش سریع ناو ایرانی، قایق های دزدان دریایی متواری شده و نفتکش اماراتی با سلامت کامل مسیر خود را ادامه داد. این گزارش می افزاید: این هفتمین مقابله ناو گروه نیروی دریایی ارتش با پدیده شوم دزدی دریایی در سال ۱۳۹۰ است که تمامی این موارد با موفقیت همراه بوده است.

جمعه ۳۱ تیر ۱۳۹۰

نجات کشتی کانتینربر دندل و نفتکش ایرانی آباده از چنگ دزدان دریایی، ایسنا

در پی درگیری های متعدد نیروی دریایی ارتش با پدیده شوم تروریسم دریایی طی هفته جاری، کشتی کانتینربر دندل و نفتکش ایرانی آباده از چنگ دزدان دریایی نجات یافتند. به گزارش گروه دریافت خبر خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، به نقل از روابط عمومی نیروی دریایی ارتش، روز چهارشنبه ساعت ۱۶ کشتی کانتینربر دندل مورد تهاجم هفت فروند قایق دزدان دریایی کاملاً مسلح قرار گرفت که پس از مواجهه با اقدام به موقع تکاوران نیروی دریایی ارتش حاضر در پانزدهمین ناوگروه این گروه، اقدام مذکور ناکام و دزدان دریایی متواری شدند. بر اساس این گزارش، یک ساعت و نیم بعد از این حمله از سوی کانتینربر دندل در حوالی بابل‌المنطق مجدداً مورد تعرض ۱۶ فروند قایق دزدان دریایی قرار گرفت که موجب به هلاکت رسیدن یک تن از آنان شد و این اقدام نیز ناکام ماند. شایان ذکر است همچنین روز پنجشنبه ۳۰ تیرماه ساعت ۱۱ صبح دزدان دریایی با هفت فروند قایق مسلح خود و حمله به نفتکش ایرانی آباده سعی در ربودن این کشتی را داشتند که بار دیگر دریادلان نیروی دریایی ارتش مانع از این اقدام تروریستی شدند و نفتکش مذکور در سلامت کامل مسیر خود را به سمت مقصد ادامه داد.

شنبه ۳۰ مهر ۱۳۹۰

درگیری سنگین ناوشکن جماران با دزدان دریایی در تنگه باب‌المنذب، فارس

یک نفتکش ایرانی با حجم انبوه آتش ناوگروه اعزامی ارتش در تنگه باب‌المنذب، از دست دزدان دریایی نجات یافت. به گزارش خبرگزاری فارس، امیر دریادار سید محمود موسوی معاون عملیات نیروی دریایی ارتش با اعلام نجات یک نفتکش

ایرانی در حوالی تنگه باب‌المنذب، اظهار داشت: این نفتکش ایرانی که از دریای سرخ به سمت خلیج عدن در حرکت بود، مورد حمله ۱۵ فروند قایق تندرو دزدان دریایی قرار گرفت که با رشادت و هوشیاری ناوگروه رزمی و تیم محافظ نیروی دریایی توانست با ایمنی کامل از منطقه خطر عبور کند. وی افزود: دریادلان نیروی دریایی ارتش توانستند با اجرای آتش به موقع و پر حجم، قایق دزدان دریایی را متواری کرده و نفتکش ایرانی را بدون هیچ آسیبی نجات دهند. معاون عملیات نیروی دریایی ارتش همچنین از نجات یک کشتی تجاری در حوالی سواحل جنوب شرقی کشور هند خبر داد و تصریح کرد: کشتی تجاری مذکور نیز مورد حمله سه فروند قایق تندروی دزدان دریایی قرار گرفت که با هوشیاری تیم محافظ نیروی دریایی و اجرای به موقع آتش، قایق های دزدان دریایی متواری شدند و این کشتی توانست با ایمنی کامل به دریانوردی در مسیر خود ادامه دهد. ناوگروه شانزدهم نیروی دریایی ارتش متشکل از ناوشکن جمهوری اسلامی ایران جماران و ناو جمهوری اسلامی ایران بندرعباس در هفدهم مهرماه مأموریت خود را در آبهای آزاد و بین المللی آغاز کرد. این اولین مأموریت ناوشکن جماران نماد اقتدار دریایی کشور در آبهای آزاد و بین المللی است.

شنبه ۶ اسفند ۱۳۹۰

نجات یک فروند نفتکش ایرانی از چنگ دزدان دریایی، ایسنا
ناوگروه اعزامی نیروی دریایی ارتش، یک فروند نفتکش ایرانی را از چنگ دزدان دریایی نجات داد. به گزارش گروه دریافت خبر خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، تکاوران نیروی دریایی ارتش که به منظور تأمین امنیت خطوط مواصلاتی و صیانت از منافع جمهوری اسلامی ایران در آبهای آزاد مشغول گشت‌زنی بودند، مانع از تجاوز دزدان دریایی به یک فروند نفتکش ایرانی شدند. این نفتکش ایرانی در ۳۵ مایلی شمال تنگه باب‌المنذب در حال حرکت بود که مورد حمله ۶ فروند قایق دزدان دریایی قرار گرفت ولی با اقدام به موقع تکاوران نیروی دریایی ارتش و پس از تیراندازی های مکرر تکاوران دریادل ارتش و متواری شدن دزدان دریایی، حرکت خود را در سلامت کامل به سمت مقصد ادامه داد.

شنبه ۱۹ فروردین ۱۳۹۱

آزادسازی کشتی چینی از دست دزدان دریایی توسط نیروی دریایی ارتش
به گزارش خبرگزاری فارس، معاون دریایی سازمان بنادر گفت: کشتی چینی که صبح امروز در ۴۵ مایلی بندر جاسک و در

جنرال کارگو و حامل آهن آلات بود و به مقصد بندر امام خمینی (ره) حرکت می کرد. معاون امور دریایی سازمان بنادر با بیان اینکه دزدان دریایی اهل کشور سومالی بودند، خاطرنشان کرد: این کشتی با تلاش دریادلان ارتش جمهوری اسلامی ایران امشب و حدود ساعت ۲۰:۴۵ از دست دزدان آزاد شد و ۹ نفر از این دزدان دریایی دستگیر شدند. ایزدیان تصریح کرد: کشتی هم اکنون در حال حرکت به سمت بندر امام خمینی (ره) است.

نام «چی یانگ فومن» دارای ۲۸ خدمه و تحت پرچم کشور پاناما بود. معاون دریایی سازمان بنادر و دریانوردی با بیان اینکه این کشتی در ساعت ۱۰:۴۵ امروز به تصرف دزدان دریایی درآمده بود، گفت: دزدان این کشتی را در آبهای آزاد و در ۴۵ مایلی بندر جاسک به تصرف درآوردند اما با عملیات موفق نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران کشتی آزاد شد و ۹ نفر از دزدان دریایی دستگیر شدند. ایزدیان اضافه کرد: این کشتی چینی

وضعیت فوق در حالیست که متأسفانه به دلیل عدم توجه به معیارهای علمی اطلاع رسانی، این موفقیت نه در سطح داخلی و نه در سطح بین المللی، آن گونه که باید مورد توجه قرار نمی گیرد.

ناگفته نماند نگارنده کاملاً می داند همه فعالیت های نظامی در همه کشورهای دنیا تابع محدودیت های شدید اطلاعاتی است و فعالیت دلاور مردان نیروی دریایی ارتش نیز جدا از قاعده فوق نیست و البته نباید هم باشد.

با اینحال متغیرهای بسیاری مربوط به این قضیه وجود دارد که به نظر می رسد بیشتر به دلیل عدم شناخت دقیق و ضعف روابط عمومی باشد تا اینکه بخواهد در چارچوب محدودیت های نظامی بگنجد. برخی از این متغیرها عبارتند از:

آبهای آزاد به تصرف دزدان دریایی درآمده بود ساعاتی پیش توسط دریادلان جمهوری اسلامی ایران آزاد شد و دزدان دریایی دستگیر شدند.

سعید ایزدیان در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی باشگاه خبری فارس «توانا» اظهار داشت: صبح امروز یک کشتی چینی توسط دزدان دریایی در آبهای عمومی نزدیک چابهار به تصرف آنها درآمد. وی ادامه داد: این کشتی چینی به یکی از موفقیت های بزرگ جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین المللی، حضور مقتدرانه و بسیار موفقیت آمیز نیروی دریایی ارتش در آبهای حوالی سومالی و خلیج عدن و مقابله با دزدان دریایی است که قصد تعرض به یگان دریایی بازرگانی یا نفت کش ایران و یا کشورهای دیگر در آن منطقه را دارند.

- ارائه تاریخچه‌ای از حضور ناوگروه‌های نیروی دریایی در منطقه فعالیت دزدان دریایی و شروع برنامه حفاظت

قطعا این موضوع نمی‌تواند محرمانه و تابع محدودیت‌ها باشد، زیرا در اخبار گفته می‌شود ناوگروه چندم عازم ماموریت شد ولی هرگز از تاریخ فعالیت نام گروه اول، به‌عنوان مکمل خبر سخنی به میان نمی‌آید؟!

- ارائه آماری از شمار کشتی‌ها و احیاناً سایر شناورهای نجات داده شده از چنگ دزدان دریایی به تفکیک ملیت مالک آنها

- ارائه برآورد اقتصادی از ارزش کل محموله‌ها نجات داده شده از شروع عملیات تا به حال

- ارائه اطلاعات آماری به تفکیک گروه‌های گوناگون دزدان دریایی که نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران از شروع فعالیت تا به حال با آنها برخورد داشته است.

- ارائه اطلاعاتی از مساحت ناحیه‌ای که از بدو شروع عملیات نیروی دریایی تا به حال برخورد صورت گرفته است. در این زمینه ذکر دقیق محل‌هایی که برخورد صورت گرفته، البته و صد البته تابع محدودیت‌های نظامی می‌شود و انتظاری برای اعلام آنها وجود ندارد.

- اطلاعات آماری از نوع محموله‌هایی که نجات پیدا کرده‌اند، البته در قالب کلیات. جزئیات در این زمینه باید محرمانه بماند.

- ارائه اطلاعات تطبیقی از میزان موفقیت‌های ایران در این زمینه در مقایسه با سایر کشورها یا سازمان‌های نظامی بین‌المللی که در منطقه حضور نظامی دارند. (رجوع شود به بخش دزدان دریایی چه می‌کنند؟)

- ارائه اطلاعات مفصل تا آنجا که در حد و حدود اطلاعات محرمانه نظامی قرار نمی‌گیرد از کشتی‌ها یا سایر شناورهای خارجی که توسط نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران نجات داده شده‌اند. اطلاعاتی از قبیل ارزش کالاها، شمار پرسنل کشتی‌ها، آمار مبدأ و مقاصد آنها و ...

ارائه اطلاعات تطبیقی از میزان باجی که دزدان دریایی در موارد مشابه از مالکن کشتی‌ها تقاضا می‌کردند در مقایسه با ارزش محموله‌های کشتی‌ها و سایر خسارات وارد آمده (از قبیل حق بیمه)

اطلاعات این بخش البته در مورد کشتی‌های ایرانی شاید قابل ارائه نباشد ولی در مورد کشتی‌های خارجی قطعا مشکلی ندارد.

هر گونه اطلاعات دیگر، مثلا ملیت خدمه کشتی‌ها و اینکه تا به حال چند نفر، از چه ملیت‌هایی نجات داده شده‌اند.

باید توجه داشت که هر موفقیتی هر چقدر بزرگ، چنانچه از پشتوانه یک روابط عمومی علمی برخوردار نباشد، هرگز نمی‌توند نقش سازنده خود را به خوبی ایفا کند.

همچنین باید بر روی این نکته تاکید به عمل آید، در دنیای امروزی که اطلاعات و ارتباطات حرف اول را می‌زند، چنانچه بتوانیم مدیریت اطلاعات و ارتباطات را به درستی اعمال کنیم، نباید انتظار داشته باشیم تا دیگران ارزش‌های ما را به حساب آورند.

نکته بسیار مهمی که باید یادآوری شود، آن است که چه بسا عزیزان نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران و یا ستاد فرماندهی کل قوا، در واحدهای برنامه ریزی ستادی، و یا یگان‌های رزمی یا پشتیبانی عمل‌کننده خود نسبت به گردآوری و ثبت بسیاری از متغیرهای مورد اشاره در بالا اقدان نمی‌کنند و اصولا چنین اطلاعاتی موجود نیست که بخواهد اعلام شود. در اینجا است که نقش بی‌بدیل و کلیدی روابط عمومی علمی مشخص می‌شود که باید خمگام و هماهنگ با سایر بخش‌های ستادی نسبت به تدوین استراتژی ارتباطی ماموریت‌ها و پیاده‌سازی آن اقدام کند.

به عبارتی دیگر، این وظیفه روابط عمومی نیروی دریایی ارتش است که با همکاری نزدیک با واحد برنامه‌ریزی، پرسش‌نامه‌های لازم را تهیه و در اختیار یگان‌های اعزامی

قرار دهند و متعاقبا نسبت به گردآوری، تجزیه و تحلیل اطلاعات و توزیع نتایج اقدام لازم را به عمل آورد.

گرچه فعالیت‌های مروط به خدمات فرهنگی از قبیل تهیه و چاپ پلاکاردها و آگهی‌های تبریک و تسلیت و مسایلی از این قبیل که امروزه اکثر قریب به اتفاق فعالیت‌های یک واحد روابط عمومی را در ایران تشکیل می‌دهد، می‌تواند بخشی از فعالیت‌های یک روابط عمومی سازمانی به شمار رود، ولی قطعا همه فعالیت‌های روابط عمومی در خدمات فرهنگی خلاصه نمی‌شود.

باید پذیرفت اگر بسیاری از مدیران ارشد اجرایی دستگاه‌ها، اعتقادی به روابط عمومی علمی ندارند، به این دلیل است که عزیزان روابط عمومی خود نیز گامی در ایجاد باور ر اینکه روابط عمومی ملمی می‌تواند بازوی بسیار موثری در ارتقا و سطح فعالیت‌های آن دستگاه‌ها باشد، برداشته است. آنچه که نگارنده در بالا به عنوان یک مطالعه موردی روی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران ذکر کرد می‌تواند به عنوان یک نمونه از فعالیت‌های علمی و سازنده روابط عمومی سازمانی به میان آید.

مساحت ناحیه عملیات دزدان دریایی به ۲/۵ میلیون مایل می‌رسد که در سال ۲۰۱۰ نسبت به سال ۲۰۰۸، یک میلیون ناتی‌کال مایل به آن اضافه شده است. هزینه کل دزدی دریایی در سال ۲۰۱۰ بین ۴/۹ تا ۸/۳ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود که انتظار می‌رود این ارقام برای سال ۲۰۱۵ به ۱۳ تا ۱۵ میلیارد دلار افزایش پیدا کند. ایفاگران نقش اصلی در عملیات دزدی دریایی عبارتند از: تامین کنندگان هزینه‌های مالی، مقامات دولتی کشورها، دزدان دریایی، بیمه‌گران دریایی، شرکت‌های فعال در حوزه امنیتی، نیروی دریایی کشورها، یگان دریایی بازرگانی.

دزدان دریایی چه می‌کنند؟

اطلاعات منتشر شده از سوی موسسه‌ای به نام «Geopolicity» که خود را متخصص در جاسوسی اقتصادی می‌داند نشان می‌دهد که:

- تا سال ۲۰۰۸ «اداره دریانوردی بین‌المللی» چهار گروه اصلی از دزدان دریایی را شناسایی کرده بود و آنها عبارتند از: *نگهبانان داوطلب ملی به فرماندهی گاراد محمد، این گروه در راهزنی دریایی قایق‌های کوچک و ماهیگیری در ساحل جنوبی «Kismayu» تخصص دارد.

* گروه «Marka» به فرماندهی شیخ یوسف صیاد * گروه ماهی‌گیران سنتی سومالی که در اطراف «Puntland» فعالیت می‌کنند و به گروه «Puntland» نیز شهرت دارند.

* گروه تفنگداران دریایی سومالی، قدرتمندترین و پیچیده‌ترین گروه دزدان دریایی با ساختار حرفه‌ای نظامی به فرماندهی «عبدی محمد آفون» - بر اساس یک نظر، شمار کل دزدان دریایی در منطقه اطراف سواحل سومالی و خلیج عدن ۱۵۰۰ نفر و بر اساس نظر دیگری ۳۰۰۰ نفر است.

- بر اساس آنکه شمار دزدان دریایی را ۱۵۰۰ نفر در نظر بگیریم، در حالت پایین آنها ۳/۵۰۰/۰۰۰ دلار، در حالت متوسط ۴/۰۰۰/۰۰۰ دلار و در حالت عالی ۴/۵۰۰/۰۰۰ دلار باج دریافت می‌کنند که نرخ موفقیت آنها در حالت پایین ۲۲ درصد، در حالت متوسط ۳۰ درصد و در حالت عالی ۴۰ درصد است.

- میانگین درآمد سالانه دزدان دریایی در سال در حالت پایین به ۳۳۷۲۶ دلار، در حالت متوسط به ۵۲۵۶۰ دلار و در حالت عالی به ۷۸۸۴۹ دلار می‌رسد.

- در همین رابطه، نسبت سرانه به تولید ناخالص داخلی برای دزدان دریایی در هر سه حالت، ۵۰۰ دلار است.

- دزدان دریایی به‌طور معمول در خلیج عدن، دریای عرب، دریای سرخ، سومالی، خلیج عمان و اقیانوس هند، عملیات راهزنی را انجام می‌دهند.

- پیش بینی افزایش شمار دزدان دریایی به دو برابر تا سال ۲۰۱۶ (همه آمارها بر مبنای سال ۲۰۱۰ است).

- بر مبنای گزارش دیگر از مجله اسپیکل آلمان در سال ۲۰۱۲ هم اکنون دزدان دریایی دست کم ۳۰۰ گروگان را در اختیار دارند.

- اتحادیه اروپا یک یگان دریایی ویژه برای مبارزه با دزدان دریایی وارد که تحت عنوان «عملیات آتلانتا» فعالیت می‌کنند، قرار داده است. این عملیات از سال ۲۰۰۸ شروع شده و نیروهای آن را اتباع کشورهای فرانسه، آلمان، ایتالیا، هلند، اسپانیا و بریتانیا تشکیل می‌دهند.

- علاوه بر کشورهای فوق که نیروهایی از کشورهای نروژ، کرواسی و اکراین نیز به این عملیات یاری می‌رسانند.

- شمار مجموع نیروهای فوق، به ۱۵۰۰ پرسنل نظامی می‌رسد که ۵۵۰ نفر از آنها را سربازان تشکیل می‌دهند.

- بستگی به آنکه چه ایامی از سال باشد، نیروهای عمل کننده، در «عملیات آتلانتا» بین ۵ تا ۱۰ قایق در ساحل سومالی و اقیانوس هند، همراه با شماری دیگر کشتی و هواپیما در اختیار دارند.

- غیر از نیروهای اتحادیه اروپا، نیروهای عمل کننده چند ملیتی به فرماندهی آمریکا در منطقه فعالیت دزدان دریایی به گشت زنی می‌پردازند.

- چین، هند، روسیه، ژاپن و چند کشور دیگر نیز برای مقاله با دزدان دریایی، نیروهایی را اداره می‌کنند.

- اخیرا به نوشته روزنامه «فرانکفورتر آگمانیه سایقونگ» کمیته امنیتی و سیاسی اتحادیه اروپا از فرمانده نیروهای «عملیات آتلانتا» تقاضا کرده تا طرح خودش را برای حمله به مراکز پشتیبانی دزدان دریایی در خشکی تسلیم کند.

این موضوع با مخالفت احزاب مخالف در آلمان روبه‌رو شده و از جمیه «امید نوری پور» سخنگوی امور دفاعی گروه پارلمانی حزب سبز، با لحنی تند نسبت به موضوع اظهارنظر کرده است.

- مخالفت حزب سبز از آن روست که می‌گوید رهبران اصلی و مغزهای متفکر دزدان دریایی در منطقه حضور ندارند، بلکه از هزاران کیلومتر آن طرف‌تر در آمریکا و اروپا، عملیات را هدایت می‌کنند.

- آلمان یک ناوچه موشک انداز در منطقه فعالیت دزدان دریایی دارد.

- در ماه نوامبر ۲۰۱۱، تنها ۱۲ عملیات از سوی دزدان دریایی صورت گرفت که نسبت به ۳۵ مورد در ماه نوامبر سال ۲۰۱۰، کاهش قابل ملاحظه‌ای نشان می‌دهد.

- به عقیده کارشناسان، این کاهش به دلیل افزایش شمار حضور نگهبانان مسلح در کشتی‌ها اتفاق افتاده است.

